

HOGYAN ÉPÍTSÜNK MÜON-DETEKTORT?

Dr. Oláh Éva Mária

WIGNER FK

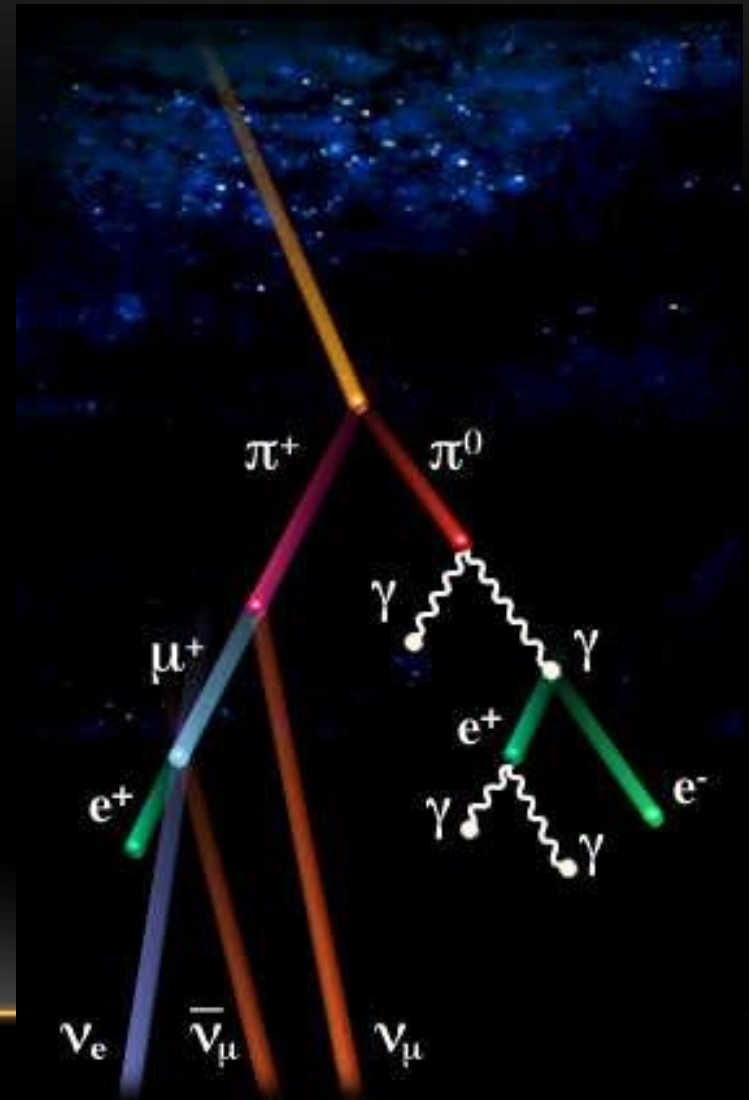
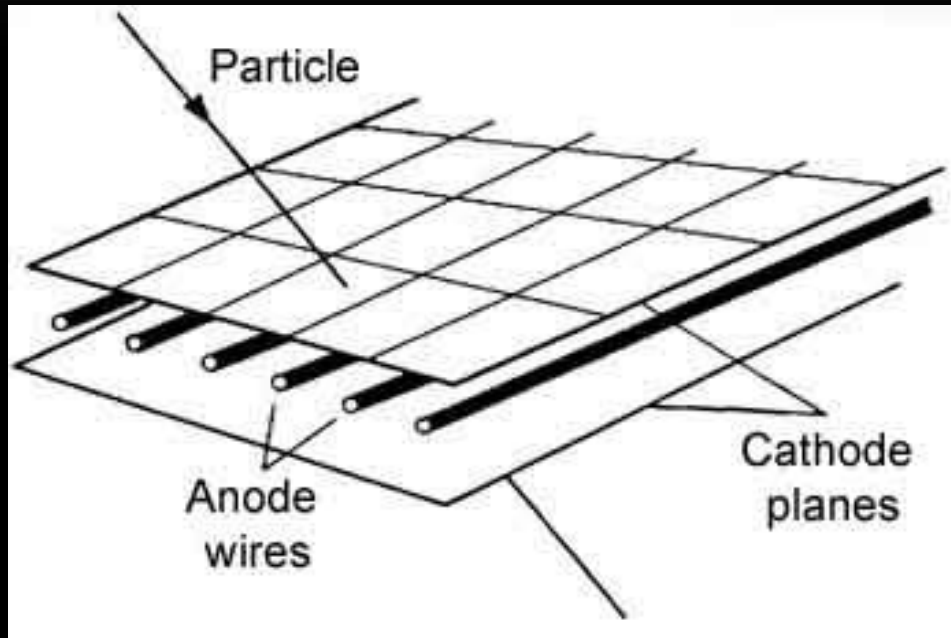
MI IS AZ A MÜON?

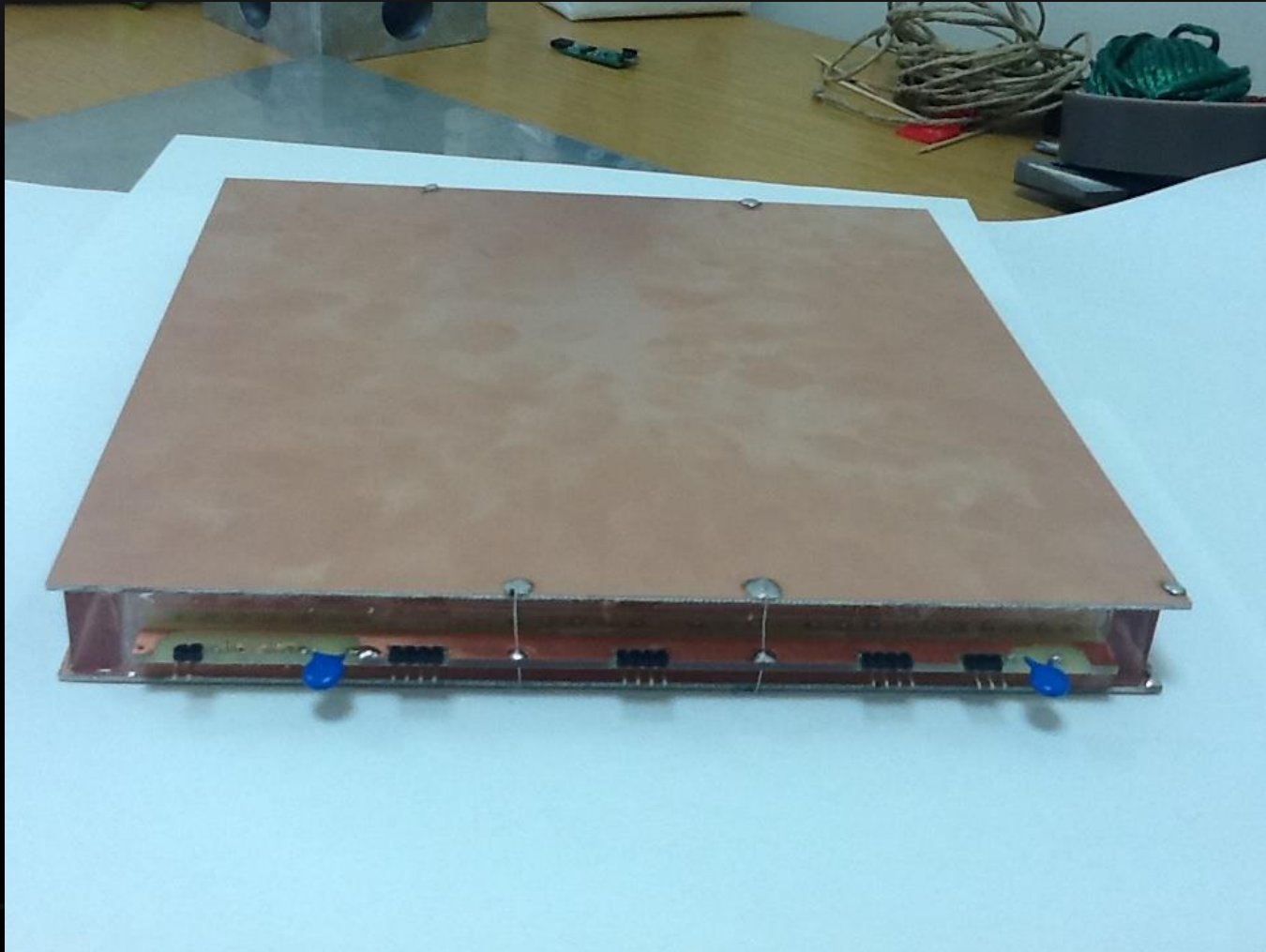
- Negatív elektromos töltésű lepton
- Spínje $\frac{1}{2}$
- Tömege 105,7 MeV
- Az elektron nehéz „testvére”
- Kozmikus sugárzásban keletkezik
- Instabil, gyenge kölcsönhatással bomlik
- „Ingyen” van 😊

mass →	$\approx 2.3 \text{ MeV}/c^2$	$\approx 1.275 \text{ GeV}/c^2$	$\approx 173.07 \text{ GeV}/c^2$	0	$\approx 126 \text{ GeV}/c^2$
charge →	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	0	0
spin →	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0
	u up	c charm	t top	g gluon	H Higgs boson
QUARKS	d down	s strange	b bottom	γ photon	
	$0.511 \text{ MeV}/c^2$	$105.7 \text{ MeV}/c^2$	$1.777 \text{ GeV}/c^2$	$91.2 \text{ GeV}/c^2$	
	-1	-1	-1	0	
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	
	e electron	μ muon	τ tau	Z Z boson	
LEPTONS	$< 2.2 \text{ eV}/c^2$	$< 0.17 \text{ MeV}/c^2$	$< 15.5 \text{ MeV}/c^2$	$80.4 \text{ GeV}/c^2$	
	0	0	0	± 1	
	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	
	ν_e electron neutrino	ν_μ muon neutrino	ν_τ tau neutrino	W W boson	
					GAUGE BOSONS

MWPC → GEORGES CHARPAK : 1992 NOBEL-DÍJ

EGYSZERŰNEK TŰNIK, DE MI AZ IGAZSÁG?

HOZZÁVALÓK:

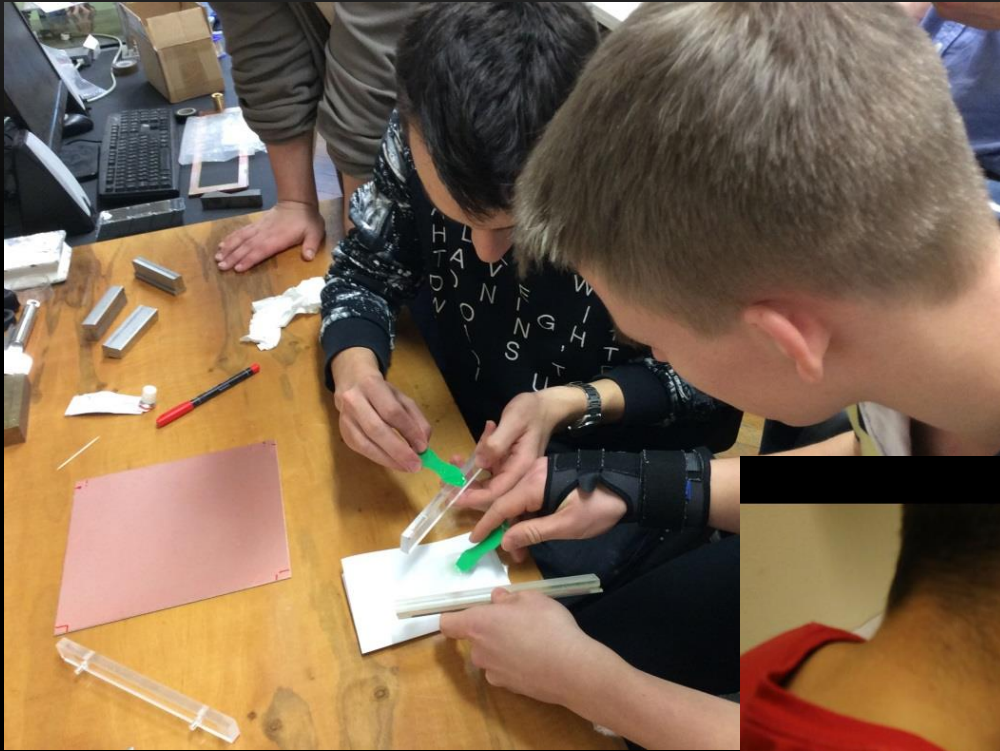
- 20x20-as nyáklemezek
- Plexi rudak
- 2 komponensű ragasztó
- Gázcsövek
- Elektronikai elemek
- Argon-széndioxid gázkeverék

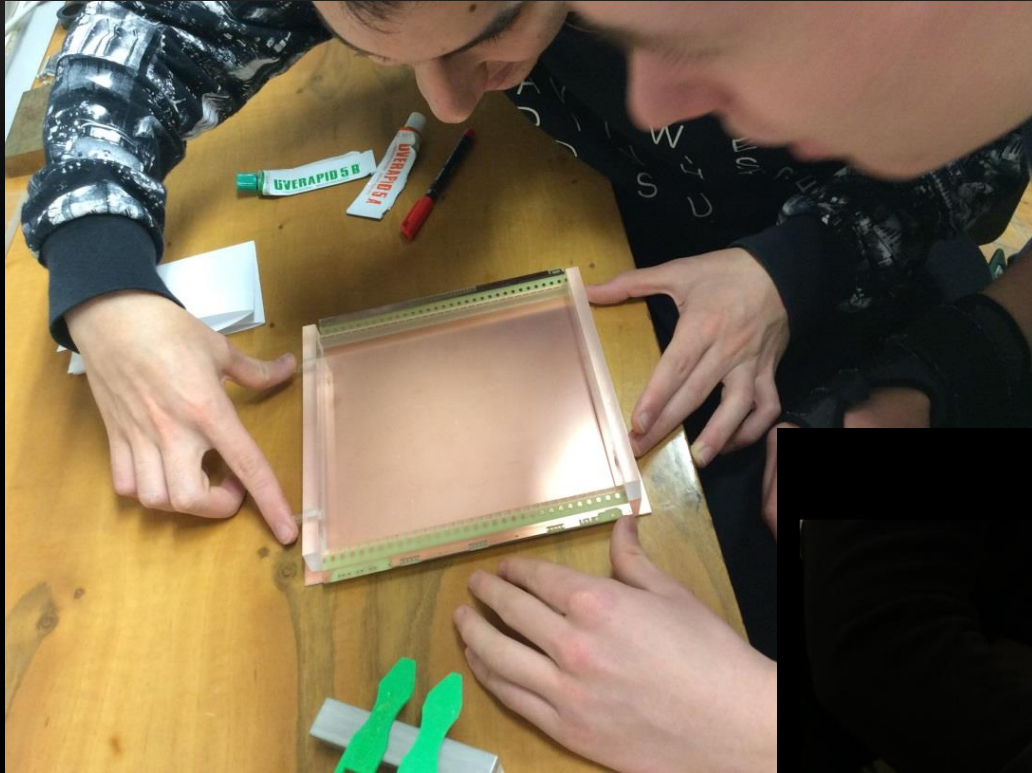
MECHANIKAI MUNKÁLATOK

A RAGASZTÁS

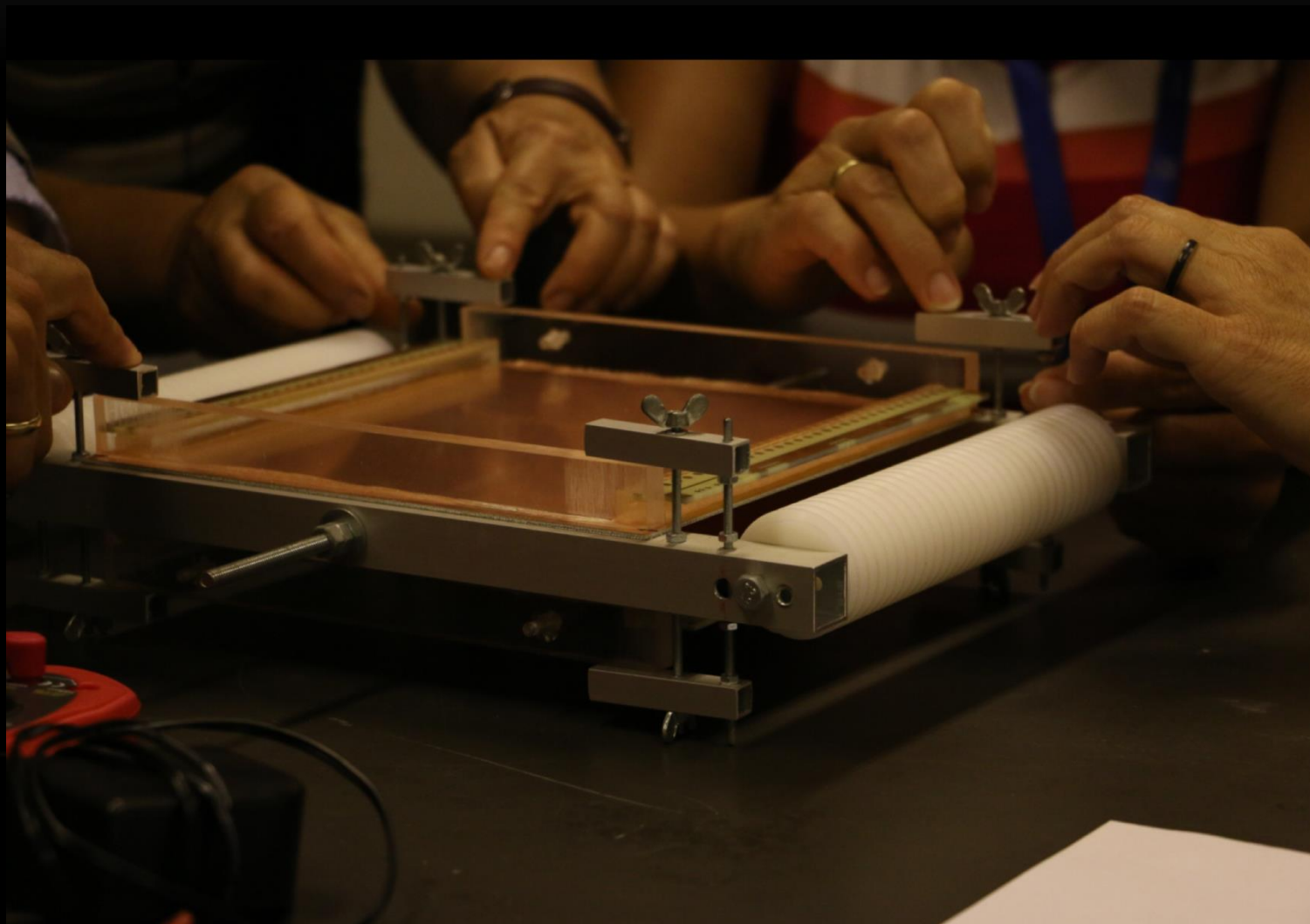

OLDALFALAK ELHELYEZÉSE

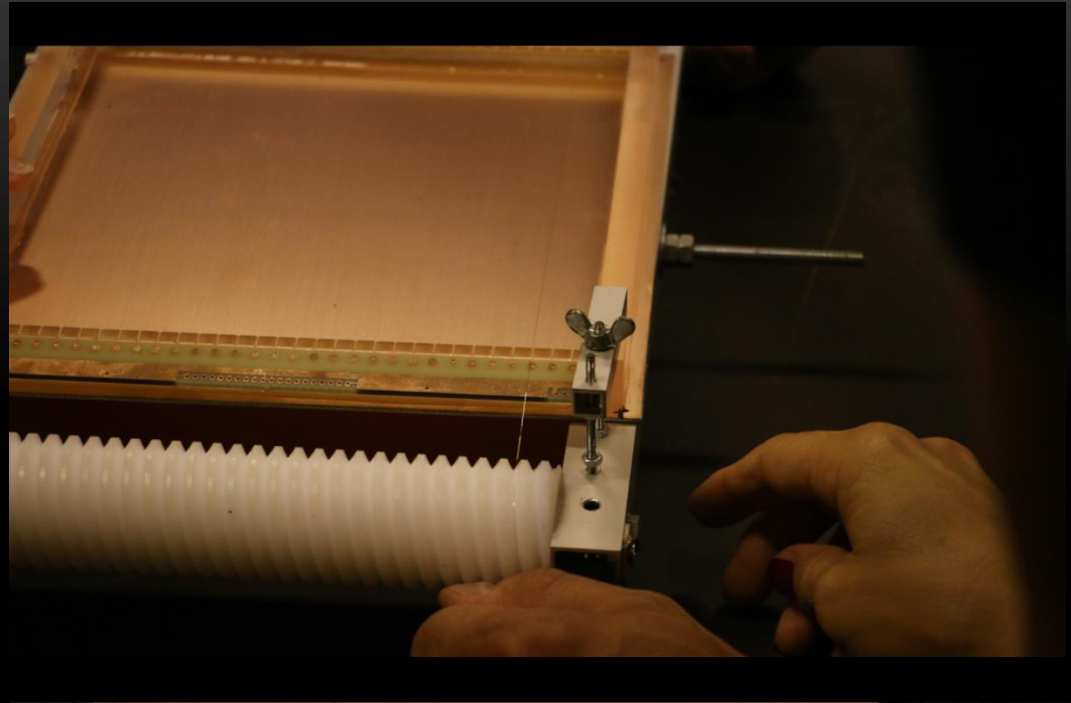

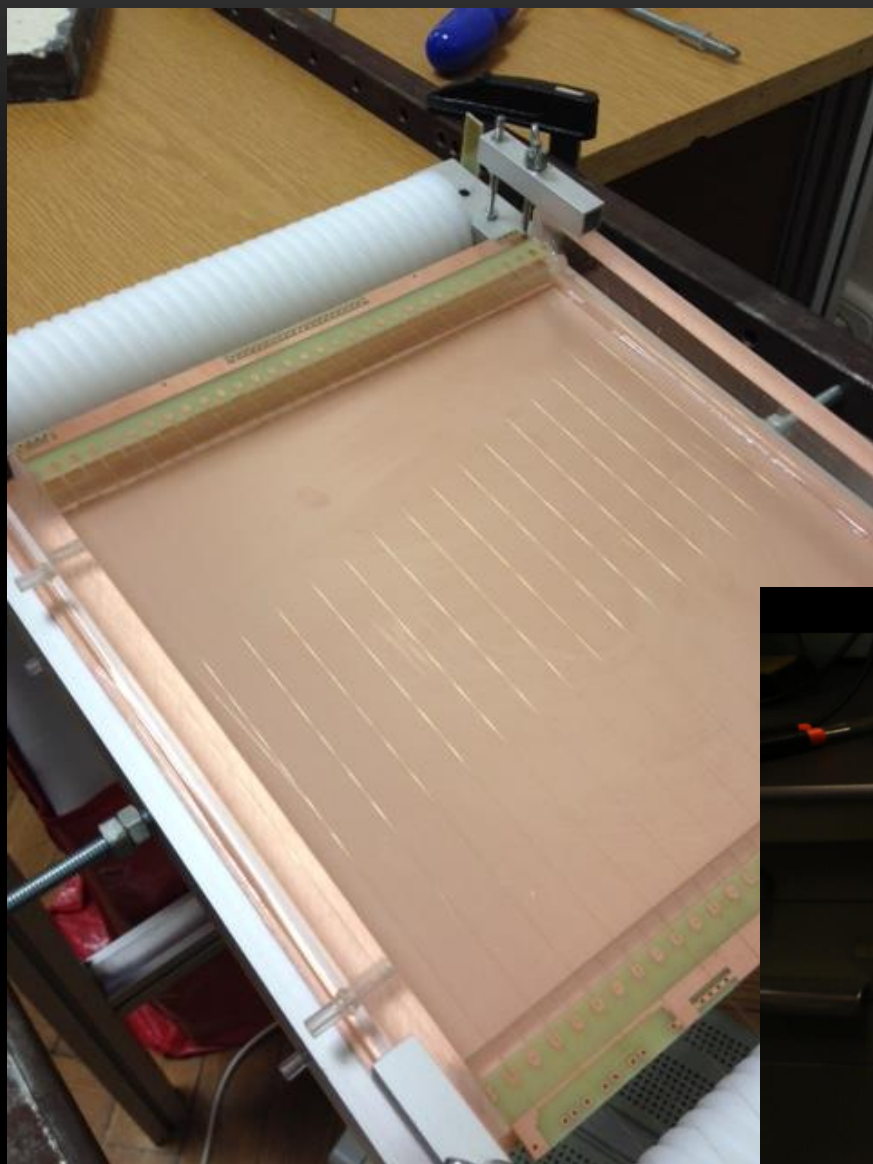

ELHELYEZÉS A VEZETŐKERETBEN

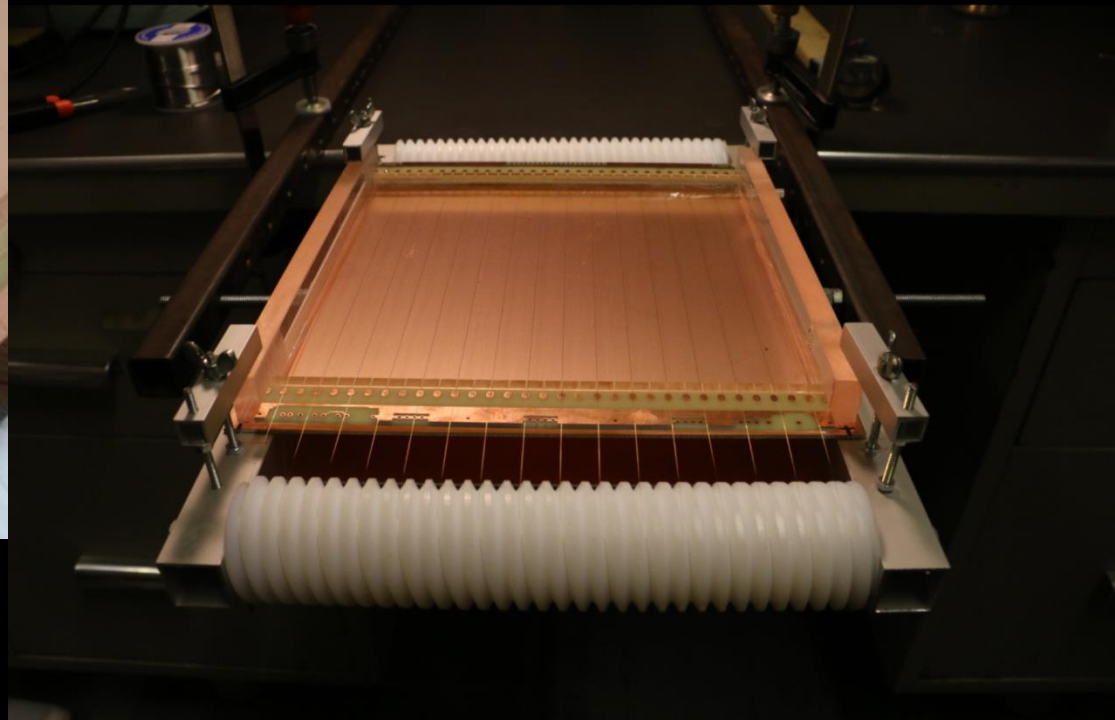

SZÁLTEKERÉS

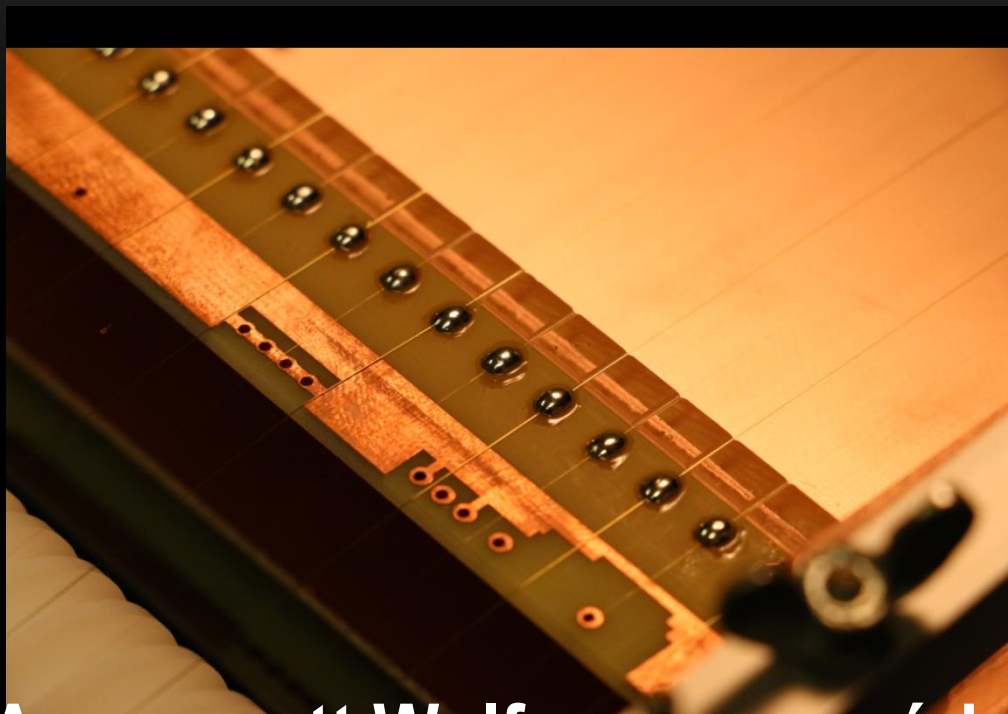

„VASTAG” SZÁLAK TÉRFORMÁLÁS

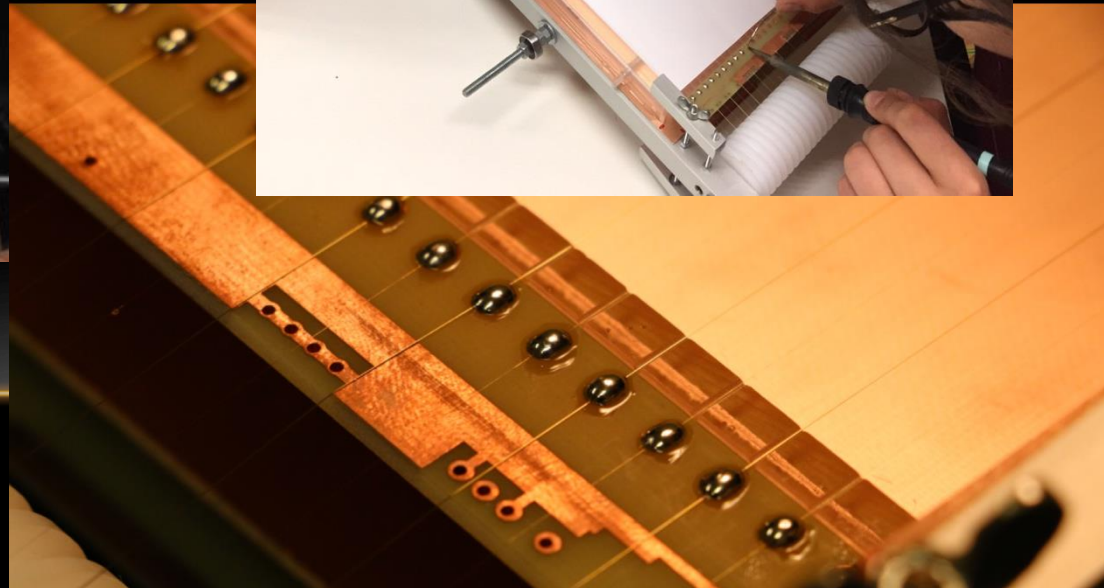

VÉKONY !!! SZÁLAK → ANÓDOK

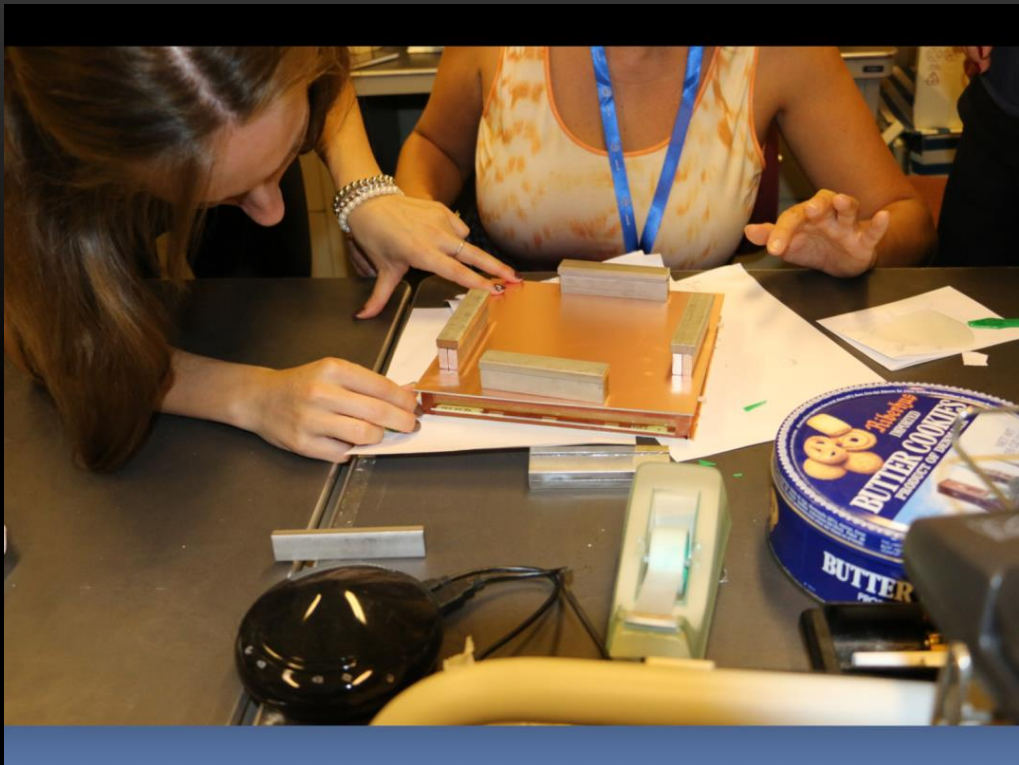

Aranyozott Wolfram „aranyárban”

A FORRASZTÁS

A KAMRA LEZÁRÁSA

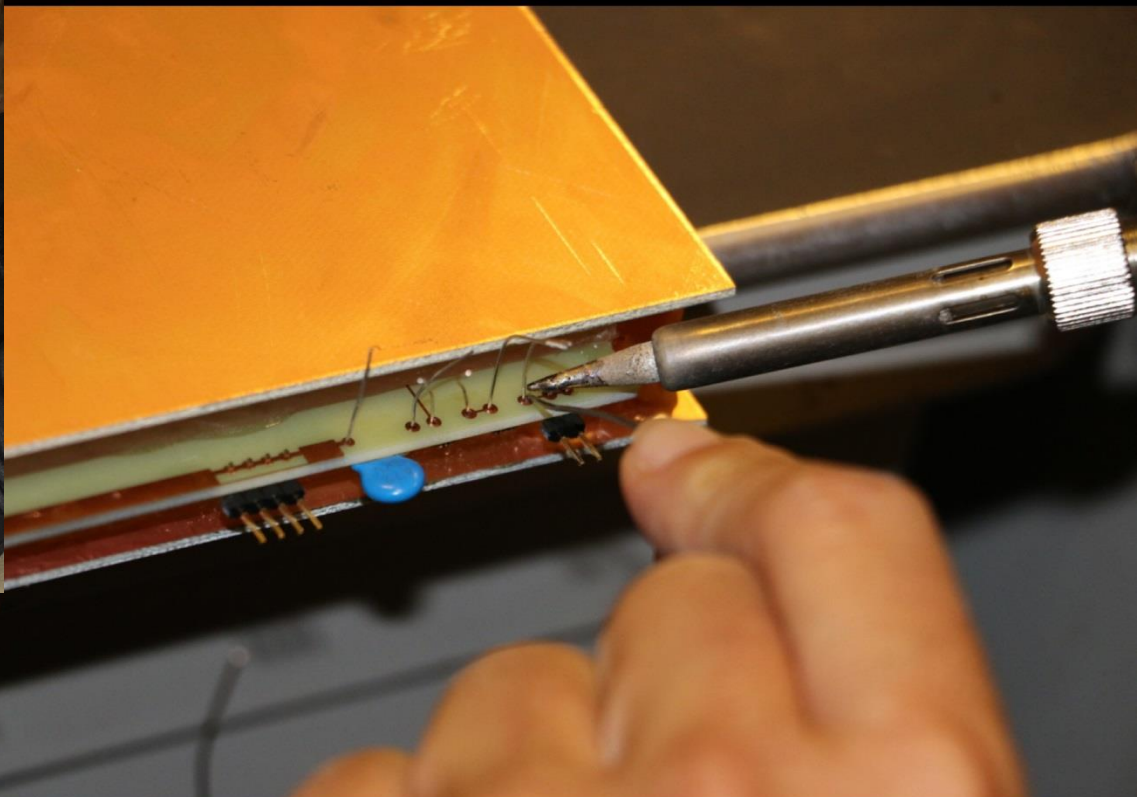
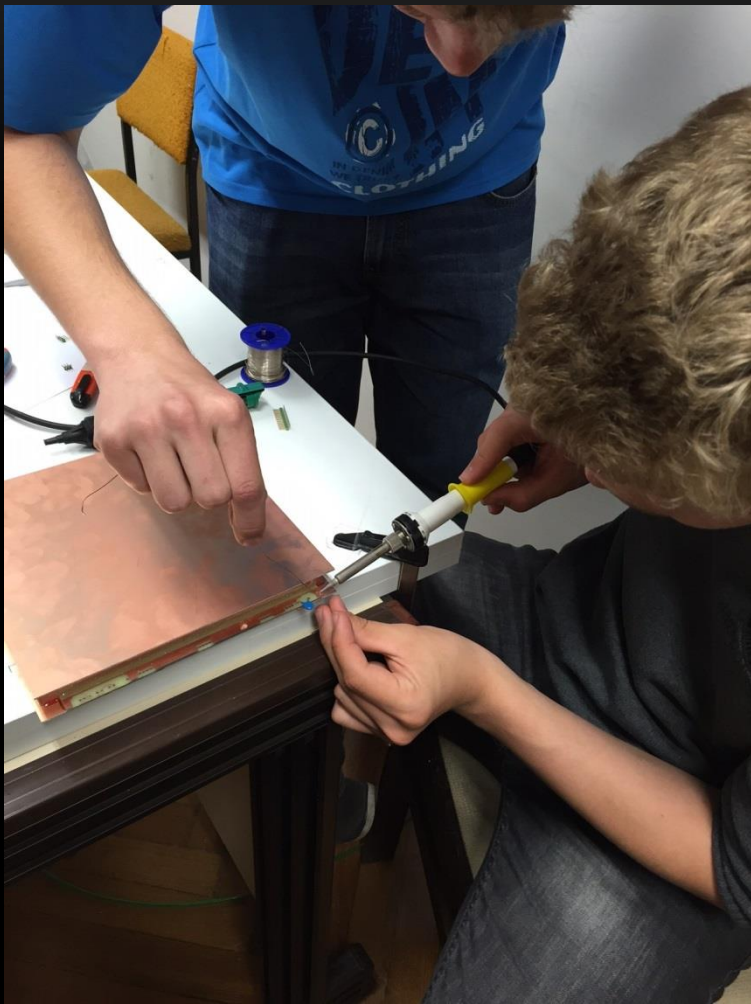

„LIKHUNTER”

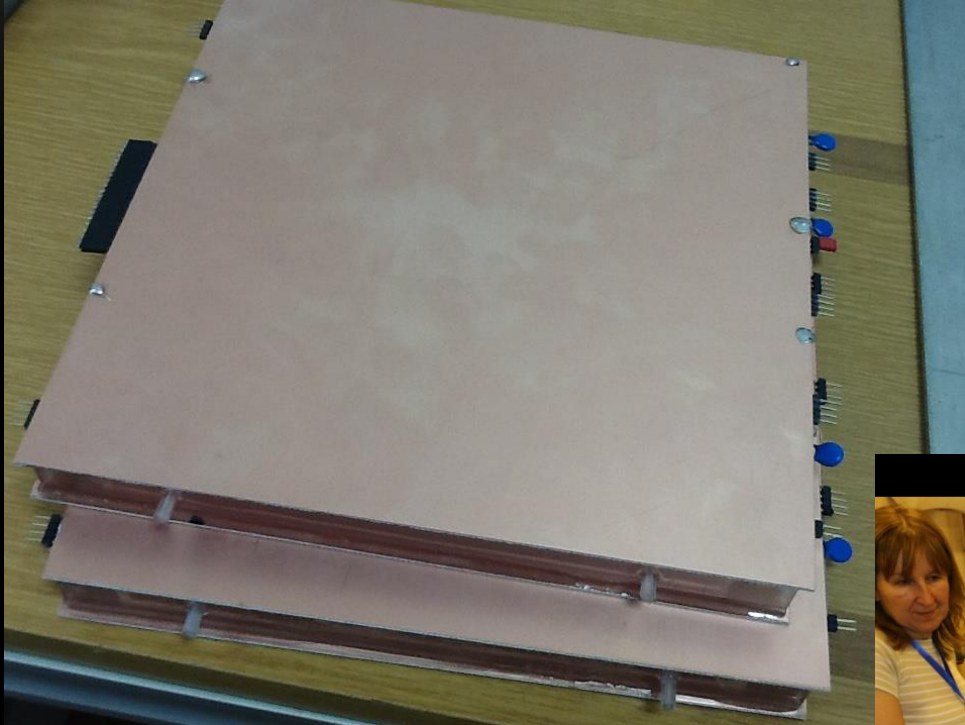

ELEKTRONIKAI ELEMOK FORRASZTÁSA

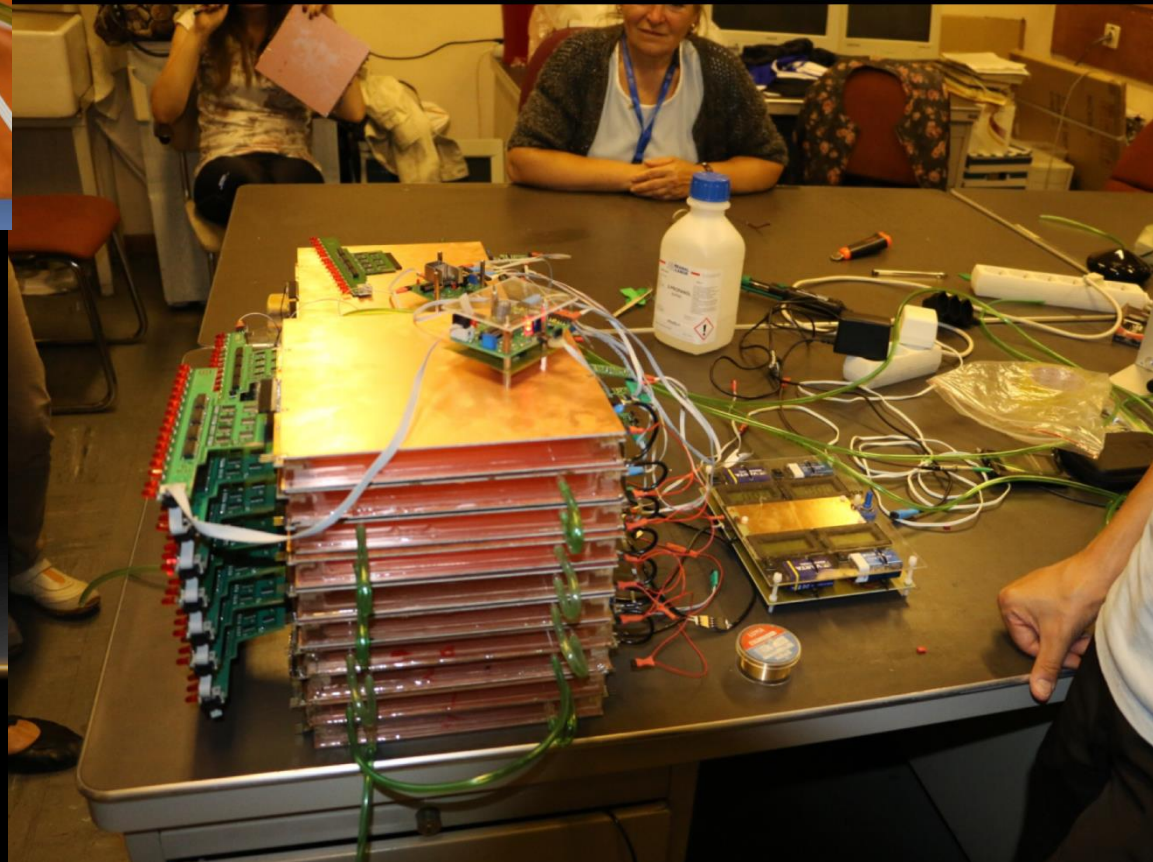
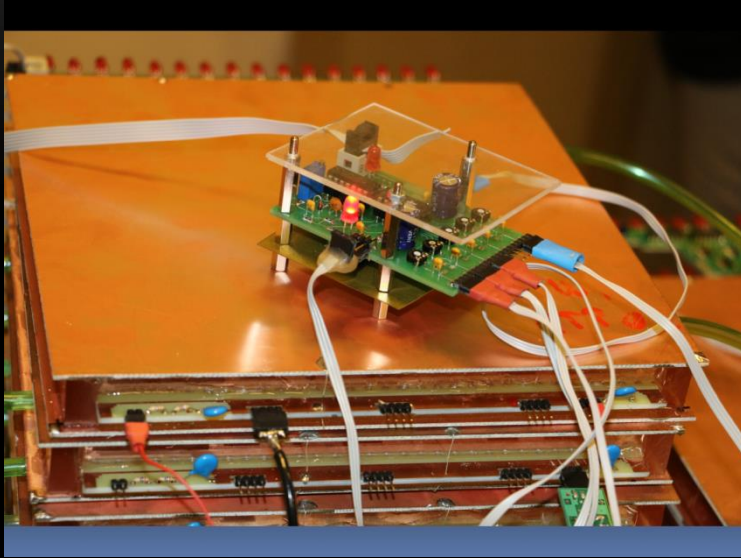

A KÉSZ DETEKTOROK

TELJES FELSZERELTSÉGGEL

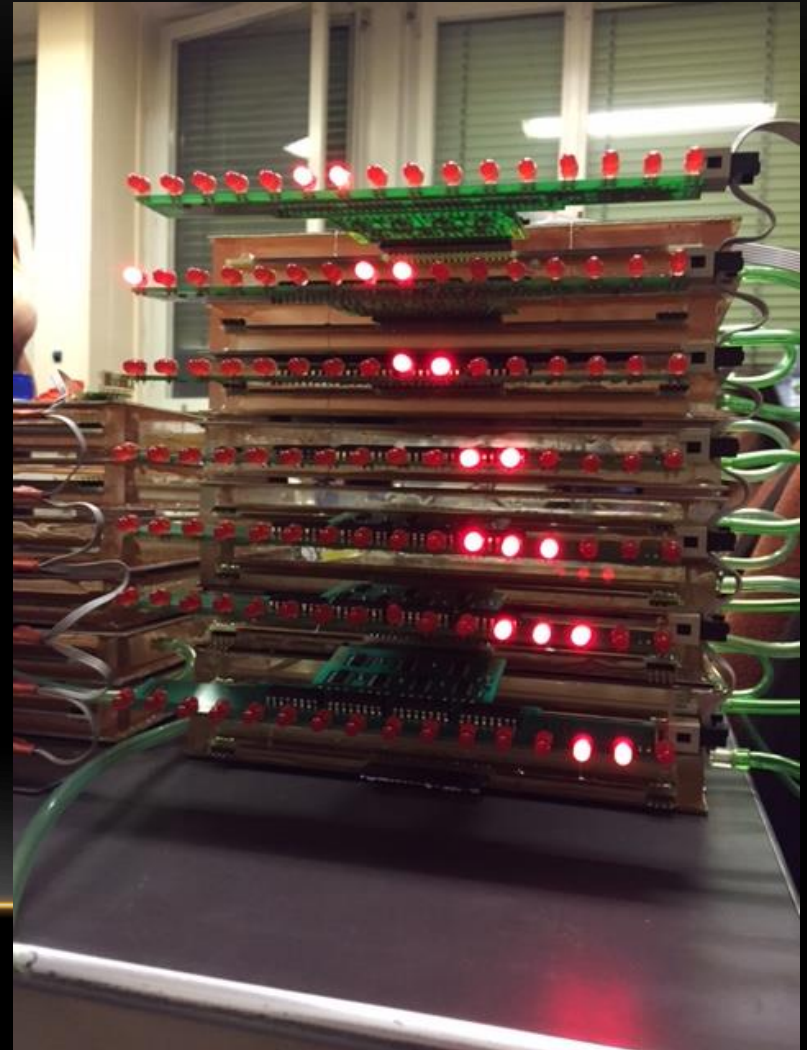
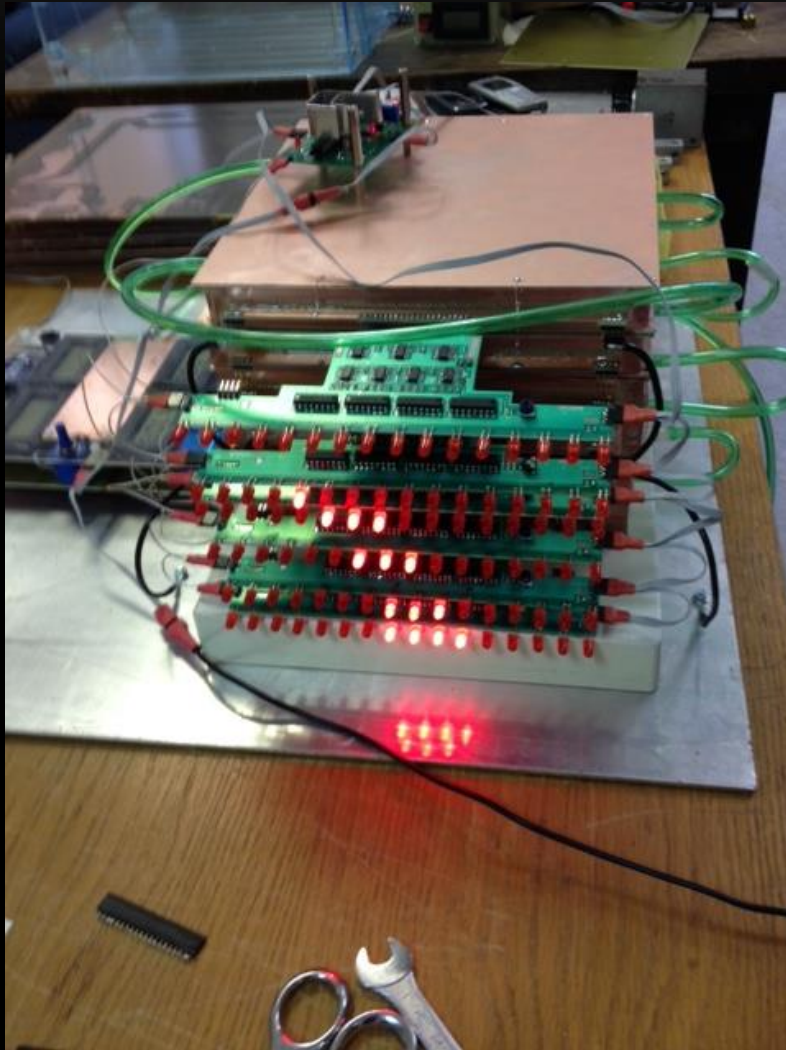

ÉS A VÉGEREDMÉNY

DIÁK

contra

TANÁR

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Van aki tudja, van aki tanítja 😊😊😊

PUBLIKÁCIÓK

- Cosmic Muon Decector Using Proportional Chambers.
D.Varga, Z.Gál, G.Hamar, J.S.Molnár, É.Oláh, P.Pázmándi,
Eur.J.Phys. 36 (2015) 065006, EJP-101114.R1
- Oláh Éva Mária, Részecskefizika tanítása kutatólaborban,
Fizikai Szemle (2014) LXIV. évf. 9. sz. pp. 317-320.
- Mária Éva Oláh, Csilla Fülöp: Teaching particle physics in a research
laboratory, Prague, 2014, ISBN 978-80-7378-266-5, pp. 844-851.

A kutatómunka az Innovatív Detektorfejlesztő
„Lendület” Kutatócsoport keretében folyik